ŚWIATOWY DZIEŃ SYBIRAKA!
/ NASZ WE WROCŁAWIU – cz. I/

„Czy umrzeć nam przyjdzie wśród boju
Czy w tajgach Sybiru nam zgnić
Z trudu naszego i znoju
POLSKA powstała by żyć!”

17.09.2019 r. - obchodzimy 80-tą rocznicę napaści ZSRR na Polskę. Podobnie jak 01.09 o 4.45 obchodziliśmy tę samą rocznicę napaści Niemiec na naszą Ojczyznę. Te dwie daty, zgodnie z układem Ribbentrop – Mołotow wskazują jaki był główny cel rozpoczęcia wojny /nazwanej później „drugą w. św.”/ – czyli kolejny rozbiór Polski!
W tym dniu obchodzimy 15-tą rocznicę ŚWIATOWEGO DNIA SYBIRAKA!
MY – SYBIRACY w uroczystości religijno-patriotycznej, w dniu 10.02.2019 r. w kościele pw. NMP Różańcowej w dzielnicy Wrocław-Fabryczna, a dokładniej w Złotnikach, przy ołtarzu Matki Bożej Królowej Polski – wmurowaliśmy urnę z ziemią pobraną z miejsc na Syberii, gdzie byli pochowani Sybiracy będący na zesłaniu i deportacji!
To piękne miejsce pamięci, nie tylko o Sybirakach, ale ważnych zdarzeń historycznych dla Polaków, w różnych miejscach naszej kuli ziemskiej, którzy walczyli zawsze o pokój i wolność nie tylko naszą – pozwala nam się spotykać i pochylić głowę … przed Ich czynami!

Ołtarz Matki Bożej Królowej Polski przy kościele NMP Różańcowej

SYBIRACY, Z KOŁA FABRYCZNA – razem z Sybirakami z Zarządu Oddziału i z innych Kół, a także mieszkańcami Wrocławia rozpoczęliśmy obchody rocznicowe w tym roku, przez triadę dni, t.j. 15, 16 i 17.09 w różnych miejscach naszego miasta WROCŁAWIA!

PIERWSZY DZIEŃ OBCHODÓW /15.09.2019/:

Koło Fabryczne przy współudziale ZO we Wrocławiu, z okazji naszego święta zaprosiło Sybiraków na spotkanie religijno-polityczne do kościoła pw. NMP Różancowej. Spotkanie rozpoczęlismy mszą św. w intencji tych Sybiraków, którzy w różny sposób ponieśli śmierć z rąk nieludzkich ludzi ZSRR, w latach 1939 -1956, a także nas żyjących.

Mszę świętą celebrował w towarzystwie innych księży proboszcz parafii – ksiądz mgr. Andrzej Pańczyk. Piękne kazanie wygłosił ksiądz Jerzy Rasiak, nawiązując do Życia Sybiraków – świadków tragizmu, życia na zesłaniu, deportacji i w łagrach sowieckich. Miłym akcentem na zakonczenie mszy św. było odśpiewanie Hymnu Sybiraków, za ten moment słowa podziękowania kieruję w imieniu Sybiraków do Pana Mariusza – organisty!

Księżom uczestniczącym w nabożeństwie i Służbie Ołtarza - dziękujemy

Po nabożeństwie, w procesji udalismy się z kościoła – Drogą Historii - pod Ołtarz Matki Bożej Królowej Polski, gdzie postawiliśmy znicz, wieńce i palące się lampki – jako symbol „rozpraszania ciemności". Z ks. Andrzejem odmówilismy krótką modlitwę za Sybiraków – tych co odeszli!

Na „Drodze Historii" – jast tablica upamiętniająca Zsyłki Polaków na Syberię

Kwiaty składają deligacje: ZO i Koła Fabryczna

Modlitwę prowadzi ks. Andrzej

W imieniu ZO Wrocław Uczestników spotkania powitał wiceprezes ZO p. Ryszard Janosz

Uczestnicy spotkania w trakcie składania wieńców

Pani Ewa Kobel krótko przedstawiłą informację na temat: „ZŁOTNICKIE SPOTKANIE Z HISTORIĄ” – pełny tekst można będzie przeczytać na stronie internetowej „Koła Fabryczna” na stronie Wrocław – Związek Sybiraków

Wręczanie medali 30-lecia reaktywacji Związku Sybiraków na Dolnym Śląsku

Medale otzymali za swoją działalność na rzecz Związku Sybirków, pp.: Stanisława Szarycz, Przemysław Kobel i Ewa Kobel

Pani Stanisława /solo śpiewa pieśń patriotyczną

Ogień naturalny i z elektrycznych świeczek będą przez kolejne tygodnie świadkiem naszej pamięci o tych Sybirach co leżą w syberyjskiej Ziemi!

Tą drogą składam serdeczne podziękowanie w imieniu wszystkich Sybiraków: Księżom, Organiście i służbie Ołtarza za piękne nabożeństwo, Zarządowi Oddziału za pomoc w zorganizowaniu, Rodzinom p. Kobel i p. Szarycz za zorganizowanie części patriotycznej. Paniom: Stanisławie, Annie i Elżbiecie /oczywiście z rodziny Szarycz/ oraz Parafiankom /szczególnie p. Joannie/ za zorganizowanie skromnego przyjęcia, przy którym mogliśmy wzajemnie poznać, a szczególnie pp. Danutę i Antoniego obchodzących swoje 65-lecia związku małżeńskiego i pięknie śpiewających pieśni patriotycznych!

Wam kochani Sybiracy i Parafianie ze Złotnik za liczny udział: dziękuję i zapraszam na kolejne spotkanie w 2020 roku.

Uczestniczył i opracował
Antoni Tunkiewicz
Koło Fabryczna
We Wrocławiu
15.09.2019 r.

Myśl p. Ewy KOBEL, w skrócie przedstawiona nam w trakcie uroczystości, a poniżej pełny tekst…. Dziękujemy.

ZŁOTNICKIE SPOTKANIA Z HISTORIĄ

DODATEK DO 18 NUMERU
PATRIOTYCZNEGO NIEZBĘDNIKA PARAFIALNEGO

Dwa tygodnie temu ukazał się 18 numer PNP związany z 80 rocznicą wybuchu II wojny światowej. Przedstawiono w nim bitewne epizody w których udział brali polscy żołnierze. Ich przeciwnikiem w omawianych wydarzeniach byli Niemcy i na tym agresorze koncentrowaliśmy naszą uwagę. Dziś, 17 XI wspominamy wkroczenie w granice Rzeczypospolitej drugiego najeźdźcy, którym był ZSRR. I właśnie okolicznościom tego zdradzieckiego uderzenia oraz jego konsekwencjom poświecony został Dodatek do 18 nr. PNP, który trzymacie Państwo w ręku. Życzę interesującej lektury.
E. Kobel

1. Związek Radziecki od początku swego istnienia był wrogo nastawiony do odrodzonej Rzeczpospolitej i naszego narodu. Świadczy o tym nie tylko ekspansja bolszewicka w latach 1919-20, nie tylko rozbudowana działalność agenturalna prowadzona na naszym terenie i liczne napięcia do jakich dochodziło w dwudziestoleciu międzywojennym, ale także stosunek Sowietów do Polaków (ok. 1 mln.) pozostałych na ich terytorium po Traktacie Ryskim (1921). Pomijając działania zmierzające do zsowietyzowania tych osób, bezwzględną walkę z polską tradycją i religią katolicką – warto wiedzieć, że jeszcze przed wybuchem II wojny dochodziło w ZSRR do masowych deportacji, w wyniku których wywieziono na Syberię i do Kazachstanu lub osadzono w łagrach blisko 100 tys. osób polskiej narodowości, a drugie tyle zabito pod fałszywymi zarzutami szpiegostwa. Jednak w 1932 roku mimo fundamentalnych różnic politycznych i gospodarczych oraz wielu kwestii spornych we wzajemnych relacjach, Polska i ZSRR zdecydowały się podpisać pakt o nieagresji. Dwa lata później wobec wzrastającej potęgi faszystowskich Niemiec jego obowiązywanie prolongowano na następne 10 lat. Porozumienie to przewidywało m.in., że w razie ataku na jedną ze stron – druga zachowa neutralność i nie pomoże agresorowi. Historia pokazała jak niewiele ten zapis znaczył dla Sowietów i jak bezwzględnie potrafili oni wykorzystać każdą okazje do ekspansji na zachód, co automatycznie łączyło się z działaniami wymierzonymi przeciwko suwerenności polskiego państwa, polskiemu narodowi i jego kulturze.

2. Ku zdumieniu opinii międzynarodowej 23 VIII 1939 ZSRR i III Rzesza, dotąd nieprzejednani wrogowie reprezentujący dwie różne (choć obie totalitarne) wizje świata, podpisały układ o nieagresji. Był to tak zwany Pakt Ribbentrop-Mołotow (od nazwisk sygnatariuszy). Jak dziś powszechnie wiemy, paktowi temu towarzyszył tajny protokół przewidujący m.in.: współdziałanie w wypadku wojny, ustanowienie sowieckiej strefy wpływów w krajach bałtyckich i Besarabii oraz podział terytorium II RP pomiędzy oba państwa. Najważniejszy dla nas punkt umowy brzmiał następująco: *W razie zmian terytorialnych i politycznych na obszarach należących do państwa polskiego, strefy interesów Niemiec i ZSSR będą rozgraniczone mniej więcej wzdłuż linii rzek Narwi, Wisły i Sanu. Zagadnienie, czy interesy obu stron czynią pożądanym utrzymanie odrębnego państwa polskiego i jakie mają być granice tego państwa, może być ostatecznie rozstrzygnięte dopiero w toku wydarzeń politycznych. W każdym razie oba rządy rozważą tę sprawę w drodze przyjaznego porozumienia.*

3. 1 IX 1939 Niemcy zaatakowały Polskę, 17 IX 1939, realizując wspomniany wyżej pakt, na tereny wschodnie Rzeczpospolitej wkroczyła Armia Czerwona. Propagandowym pretekstem do tego uderzenia była teza o upadku „pańskiej Polski" i konieczności ochrony ludności ukraińskiej i białoruskiej zamieszkującej kresy II RP. Natomiast celem faktycznym było uzyskanie przez ZSRR nowych terytoriów i poszerzenie strefy wpływów, a przy okazji uregulowanie na zasadach partnerskich (przynajmniej do czasu) relacji z Niemcami. Atak radziecki zaskoczył polskie władze i dowództwo wojskowe. Nie ogłoszono oficjalnie stanu wojny z ZSRR, ani nie wydano jednoznacznych rozkazów walki, co spowodowało chaos i dezorientacje. Ponadto, polska koncepcja obronna nie przewidywała (bo też nie było do tego podstaw) walki na wschodniej rubieży – nie stacjonowały więc tutaj większe oddziały wojska. W takiej sytuacji obronę podjął przede wszystkim Korpus Ochrony Pogranicza, a także Brygada Rezerwowa Kawalerii Wołkowysk oraz Samodzielna Grupa Operacyjna Polesie i inne jednostki przebijające się ku granicy z Węgrami, Rumunią i Litwą oraz ochotnicy (jak choćby harcerze bohatersko broniący Grodna). Od chwili przekroczenia granicy Armia Czerwona i posuwające się za nią jednostki NKWD, nie licząc się z prawem wojennym i międzynarodowym, popełniały liczne zbrodnie (np. rozstrzelanie żołnierzy wziętych do niewoli w Wilnie, zamordowanie marynarzy Floty Pińskiej, egzekucje ludności cywilnej, podstępne wywiezienie na wschód bohaterskich obrońców Lwowa – mimo zagwarantowania im swobody przekroczenia granicy z Rumunią, wykorzystywanie dzieci jako żywych tarcz w Grodnie czy rozjechanie gąsienicami czołgów broniących tego miasta żołnierzy itp.). Była to zapowiedź tego co nastąpiło później.

DEMART

Obrona wschodnich kresów zakończyła się w pierwszych dniach października 1939. Zważywszy na równoległą klęskę w walkach z Niemcami był to – mimo braku formalnego aktu kapitulacji – faktyczny koniec suwerennej II RP (choć jej ciągłość polityczną kontynuowały władze na emigracji).

4. Po zakończeniu wojny z Polską i odbyciu wspólnej defilady w Brześciu ZSRR i III Rzesza potwierdziły swój alians podpisując 28 IX 1939 w Moskwie „Umowę w sprawie granic i przyjaźni". Przyjaźń ta wg Stalina miała być *niezwyciężonym sojuszem scementowanym krwią obu narodów*. I znów do jawnego porozumienia dołączona była część tajna. Mówiono w niej o ostatecznym przebiegu granicy i o wymianie ludności oraz o konieczności bezwzględnego zwalczania wszelkich przejawów polskiego patriotyzmu. Strony dały sobie pełną swobodę na wprowadzanie w swych strefach okupacyjnych – jak to eufemistycznie określono – *niezbędnego nowego porządku państwowego*. W praktyce oznaczało to zgodę na brutalną politykę eksterminacji, eksploatacji i wynarodowienia Polaków.

5. W wyniku agresji na Polskę i towarzyszących jej umów z Niemcami ZSRR uzyskał 52,1% obszaru II RP (201 tys. km²). Mieszkało tam ok. 14 mln ludności w tym blisko 40% etnicznych Polaków. Władze sowieckie 1 X 1939 zatwierdziły plan działań, w wyniku których przy zachowanych pozorach liczenia się z wolą ogółu, nasze tereny wschodnie zostały całkowicie zaanektowane przez ZSRR. Zgodnie z tym planem najpierw zwołano ukraińskie i białoruskie zgromadzenia ludowe, które „demokratycznie" opowiedziały się za włączeniem polskich Kresów do Związku Sowieckiego (konkretnie do Ukraińskiej i Białoruskiej Republiki Radzieckiej). Uznały też konieczność likwidacji własności prywatnej (w tym ziemi, banków i przemysłu) oraz ustaliły termin wyborów. „Wybory" te odbyły się 22 X 1939 pod kontrolą partii, wojska i NKWD i nie miały nic wspólnego z zasadami demokracji. Powołane w ich wyniku organy doprowadziły do ostatecznego pełnego wcielenia polskich ziem do państwa sowieckiego i pełnej z nim unifikacji prawno-ustrojowej. Pociągnęło to za sobą likwidację struktur państwowych, samorządowych i wszelkich instytucji życia społeczno-politycznego i gospodarczego II RP i implantowanie w ich miejsce nowych – zgodnych z ustawodawstwem sowieckim i komunistyczną ideologią. Wkrótce potem wszystkim obywatelom polskim znajdującym się 1-2 XI 1939 na okupowanych przez ZSRR terenach narzucono sowieckie obywatelstwo. Dodajmy, że w VII 1940 po zaanektowaniu przez Sowietów Litwy narzucono owo obywatelstwo także tamtejszym Polakom.

6. Celem okupacji sowieckiej była całkowita depolonizacja Kresów, wprowadzenie tam radzieckiego systemu politycznego, gospodarczego i ideologicznego, zabór polskiego majątku i zsowietyzowanie podbitej ludności. Aby ten cel osiągnąć Rosjanie podjęli cały szereg działań wymierzonych w Polaków. Były wśród nich m.in.: niszczenie i grabienie dóbr polskiej kultury, totalna indoktrynacja, sowietyzacja systemu oświaty i przejęcie pełnej kontroli nad ówczesnymi mediami. Zręcznie i cynicznie wykorzystywano napięcia istniejące między Polakami a innymi nacjami mieszkającymi na Kresach (Ukraińcy, Żydzi, Białorusini) oraz między różnymi grupami społecznymi. Świadomie dążono do zubożenia Polaków czemu sprzyjały decyzje w sprawach gospodarczych takie jak: konfiskata majątków ziemskich, przymusowa nacjonalizacja, kolektywizacja, wymiana kadr kierowniczych, przejęcie kont bankowych, wymiana pieniędzy. Zgodnie z mechanizmami państwa totalitarnego zakazano działalności wszelkich niezależnych organizacji i stowarzyszeń polskich, wprowadzono ostrą cenzurę i zlikwidowano jakiekolwiek przejawy prawdziwej demokracji. Legalne działania w sferze informacyjnej zostały całkowicie zmonopolizowane przez państwo i podlegały kontroli partii komunistycznej, nielegalne były brutalnie tępione. Represjonowano Kościół widząc w nim bastion polskości i przeszkodę w planowanej ateizacji społeczeństwa. By przyspieszyć zamierzoną sowietyzację, zastraszyć społeczeństwo i zdławić próby oporu nagminnie podejmowano też działania o charakterze jawnie zbrodniczym. W pierwszej kolejności terror państwowy skierowany był przeciwko elitom polskim będącym inkubatorem i przetrwalnikiem polskości toteż w szczególny sposób represjonowani byli ziemianie, przedsiębiorcy, urzędnicy państwowi i samorządowi, nauczyciele i naukowcy, duchowni, ludzie kultury, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, wojska i policji. Nie oszczędzono także innych grup uznanych za zagrożenie dla systemu sowieckiego.

Katyń – kadr z filmu

Wśród licznych form represji wobec Polaków znalazły się m.in. masowe aresztowania (ok. 500 tys.), publiczne i skrytobójcze egzekucje, zbrodnie więzienne (czyli mordowanie aresztantów), przesiedlenia mające osłabić żywioł polski na zaanektowanych ziemiach, osadzanie w łagrach (sowieckie obozy koncentracyjne) oraz przymusowe wcielanie mężczyzn do Armii Czerwonej (ok. 200 tys.). Specyficznym aktem sowieckiego bezprawia były drobiazgowo zaplanowane masowe deportacje na Sybir i do Kazachstanu połączone z fizyczną eksterminacją Polaków i ich bezwzględną eksploatacją jako siły roboczej. Krwawym symbolem radzieckiej polityki była też zbrodnia katyńska – bezprecedensowy akt ludobójstwa polegający na rozstrzelaniu ok. 22 tys. polskich jeńców wojennych.

7. Pierwsza okupacja sowiecka zakończyła się czerwcu 1941 roku, kiedy to ZSRR został zaatakowany przez Niemcy, co oczywiście zerwało ich dotychczasowy sojusz. Skutkiem faszystowskiej inwazji było objęcie całego terytorium II RP okupacją niemiecką (n.b. niemniej krwawą) oraz fakt, że ZSRR przyłączył się do Koalicji Antyhitlerowskiej, w ramach której musiał koegzystować z władzami polskimi działającymi na emigracji (porozumienie Sikorski-Majski VII 1941). Efektem tej wolty była krótkotrwała poprawa losu Polaków znajdujących się w wyniku deportacji w głębi ZSRR i utworzenie tzw. Armii Andersa. Ocieplenie polsko-radzieckich relacji okazało się nietrwałe. W IV 1943 stosunki dyplomatyczne pomiędzy oboma krajami zostały zerwane. Bezpośrednio przyczynił się do tego fakt odkrycia grobów katyńskich i cyniczne oburzenie Stalina, że Polacy jemu przypisują tę zbrodnię. Tak naprawdę radziecki satrapa pragnął wykorzystać ówczesną sytuację polityczną i militarną by wdrożyć w życie z dawna przygotowany plan ponownego (tym razem trwałego) zaanektowania polskich Kresów i rozciągnięcia sowieckiej strefy wpływów jak najdalej na zachód – kosztem Polski. I tak się stało. W I 1944 Armia Czerwona wkroczyła na terytorium II RP rozpoczynając tzw. drugą okupację sowiecką. Na terenach do Bugu Rosjanie wypierając Niemców jednocześnie krwawo rozprawiali się z wszelkimi przejawami polskiego oporu wobec planowanej aneksji. Ostatecznie na zasadzie faktów dokonanych przy aprobacie aliantów (Jałta, Poczdam) włączyli te tereny w skład swego państwa. Natomiast na ziemiach położonych na zachód od Bugu instalowali przychylne sobie komunistyczne władze będące gwarantem pożądanych przez nich zmian ustrojowych i zależności powojennej Polski od ZSRR. Dodajmy, że nie był to proces pokojowy lecz wiązał się z krwawą rozprawą z niepodległościowym i antykomunistycznym Podziemiem oraz zdławieniem legalnej i nielegalnej opozycji. Dylemat Polaków dla których wkroczenie Rosjan było zarazem końcem okupacji niemieckiej jak i początkiem nowego zniewolenia oddaje znany wiersz J. Szczepańskiego: *Czekamy na ciebie, czerwona zarazo / byś wybawiła nas od czarnej śmierci /byś nam kraj przedtem rozdarwszy na ćwierci / była zbawieniem witanym z odrazą.*

8. Straty jakie poniosła Polska w wyniku działań sowieckich w okresie II wojny światowej nigdy nie zostały i pewnie już nie zostaną policzone (nie mówiąc o zadośćuczynieniu za nie). Wynika to ze zniszczenia źródeł lub ich niedostępności, z braku rzetelnych badań w tym zakresie przez kilka powojennych dekad, z celowego przemilczania lub propagandowego zakłamywania tych kwestii przez ZSRR (i współczesną Rosję). Pewnym jest, że zginęły na skutek sowieckiej polityki setki tysięcy Polaków, a miliony dotknięte zostały rozmaitymi szykanami; miliony też zostały zmuszone do porzucenia ojcowizny i przesiedlenia się w nowe granice Polski. Rozgrabiono nasz narodowy majątek i pozbawiono wielu bezcennych dóbr kultury. Przez dziesięciolecia Polska była niedemokratycznym i zacofanym gospodarczo państwem izolowanym od wolnego świata i zależnym od ZSRR. Kilku pokoleniom Polaków odebrano zarówno możliwość nieskrępowanego kultywowania własnych wartości i tradycji jak i szansę swobodnego rozwoju zgodnego z ich aspiracjami. Warto pamiętać, że praprzyczyną takiego stanu rzeczy był m.in. podpisany 80 lat temu Pakt Ribbentrop-Mołotow, który doprowadził do agresji ZSRR na Polskę czym uruchomił omówioną w powyższych akapitach lawinę wydarzeń.

